

Ruch czasu i przestrzeni

GALERIA MIEJSKA „ARSENAL” – wystawa obiektów Adama Kalinowskiego

Obiekty Adama Kalinowskiego zdają się przekraczać ograniczenia przestrzeni i czasu. Są wpisane w stan ustawicznego zawieszania, przejścia, określenia, bo też nie sposób wykreślić jego granicy.

Dziś w Arsenale zostanie otwarta wystawa „Obiekty przestrzenne i mobilne” Adama Kalinowskiego. Kalinowski studiował na UAM i PWSSP w Poznaniu. Od lat 70. związany był z poznańską Galerią „Akumulatory 2”, prolog. Wokół tej ważnej wówczas dla polskiej sztuki galerii grupowali się artyści – nie tylko polscy – związani z nurtem sztuki konceptualnej.

Kalinowskiemu do lat 90. bliska była tradycja i postawa ruchu Fluxus. O Fluxusie napisał książkę, dotychczas opublikowaną w fragmencie. Od końca lat 80. twórczość tego artysty zmienia charakter. Kalinowski tworzy obiekty przestrzenne, wykorzystując do ich konstrukcji rozmaite materiały – od papieru do stali, jednak bez użycia przedmiotów gotowych.

Prace tego artysty zazwyczaj pozbawione są tytułu. U Kalinowskiego konkretne są – niejako w odosobnieniu – elementy, przedmioty pojawiające się w obiekcie. Ale w całości tytuł zakreślałby w zbyt oczywisty sposób ich nazwanie. A także – wskazywałby drogi jednoznacznej interpretacji. Obiekty te zaś same przez się i same dla siebie są „jedynie” i „aż” wyznacznikami wszystkich kategorii, które podejmują i które równocześnie chcą poddawać zawieszaniu – czasu i przestrzeni.

Łatwo nazwać obiekty Kalinowskiego „mobilne”. Rzeczywiście, w pierwszym oglądzie ujawnia się charakterystyczna dla nich ruchomość, mobilność pewnych elementów. Ale jeśli przyjrzeć się temu ruchowi, okazuje się, że akcentowanie samej struktury ruchu – jako śladu fizycznego przesunięcia przedmiotu w przestrzeni i czasie – jest tu złudne. Na powierzchni tych ruszających się obiektów rzuca się z projektora obrazy. Zmieniające się co jakiś czas slajdy – obrazy amorficznych, płynnych kształtów – dodatkowo zacierają jednorodną postać obiektu. Śledząc ów ruch, nie można go po prostu w zwykłym oglądzie zarejestrować. Na drodze do uchwycenia całości przebiegu staje czas i przestrzeń. Ruch, który ma się w nich – i wobec nich – dokonać, z założenia jest jakby nie zgrany z kilkuminutowym okresem, który widz z reguły decyduje się poświęcić oglądaniu pracy. Ruch pewnych części może przebiegać w fazie kilku chwil, ale

innych – wielu godzin, a nawet dni. Dzieje się on niezależnie i jakby poza możliwością postrzegania.

Ruch w obiektach Adama Kalinowskiego służy więc nie tyle unocznianiu faktu samej zmiany położenia, ale ru naszego czasu i naszej przestrzeni. Obiekty te stymulują swoją własną czasoprzestrzeń – i dla samych siebie.

Wystawa będzie czynna do 12 października. GRECKI

Trzy w jednym

GALERIA MIEJSKA „ARSENAL”

– wystawy Houwalta, Jackowskiego i Kalinowskiego

Dziś wieczorem w Galerii Miejskiej „Arsenal” rozpoczyna się równocześnie wernisaż trzech wystaw: malarstwa Ildefonsa Houwalta, grafiki Tadeusza Jackowskiego oraz obiektów Adama Kalinowskiego.

Pierwsza z nich – poświęcona przypomnieniu twórczości zmarłego kilka lat temu Ildefonsa Houwalta – organizowana jest w cyklu prowadzonych przez galerię prezentacji poznańskich artystów. Urodzony w Wilnie Houwalt swoje powojenne życie związał z Poznaniem. Studiował w latach 1932-36 w pracowni Ludomira Ślodzińskiego na Wydziale Sztuk Pięknych wileńskiego Uniwersytetu im. Stefana Batorego. W latach 40. i 50. Houwalt – wraz z Alfredem Lenicą, Feliksem Marią Nowowiejskim i innymi jeszcze artystami – współtworzył poznańską Grupę 4F+R; pod tym szyfrem kryły się wyróżniki takie, jak: forma, farba, faktura, fantastyka i realizm. Artyści ci próbowali włączyć się w charakterystyczny dla powojennej sztuki polskiej nurt poszukiwań nowej i „nowoczesnej” formuły malarskiej. Na wystawie w Arsenale zostaną jednak pokazane dużo późniejsze prace Houwalta. W nich główną rolę gra metafora, rzeczywistość czerpana jakby z sennego marzenia.

Na pokaz malarstwa Ildefonsa Houwalta złożą się, według zapowiedzi galerii, tylko gwasze i tempery; zabraknie obrazów olejnych.

wernisaże
OD A DO Z

GALERIA MIEJSKA „ARSENAL”
(Stary Rynek, tel. 852 95 01)

ILDEFONS HOUWALT,
TADEUSZ JACKOWSKI,
ADAM KALINOWSKI

dziś godz. 18
Otwarcie wystaw: malarstwa Ildefonsa Houwalta, grafiki Tadeusza Jackowskiego oraz obiektów przestrzennych Adama Kalinowskiego. O wystawach – czytaj więcej obok.

GALERIA ODGŁOSY
(ul. Woźna 18, tel. 851 72 81)

MONIKA RUBANIUK
dziś godz. 19
Wystawa Moniki Rubaniuk „Przezroczystość. Obiekty szklane i unikatowe szkło użytkowe”.

ABC GALLERY
(ul. Wroniecka 17, tel. 853 02 91)

KIEJSTUT BEREŻNICKI
Od wtorku wystawa rysunków Kiejstuta Bereżnickiego. Czytaj obok.

GALERIA SZTUKI
WSPÓŁCZESNEJ „PROFIL”
(CK „Zamek”, ul. Św. Marcin 80/82,
tel. 853 60 81 w. 121)

URSZULA DUSZEŃKO
środa godz. 18
Wernisaż wystawy malarstwa Urszuli Duszeńko.

CK „ZAMEK”
(CK „Zamek”, ul. Św. Marcin 80/82,
tel. 853 60 81)

TRZY WYSTAWY
czwartek godz. 17 i 18
Otwarcie „Wojewódzkiej wystawy fotografii przyrodniczej” i wystawy fotografii Janusza Korpala „Dęby rogałskie” – Hol Wielki. GRECKI

Prace Kiejstuta Bereżnickiego

W ABC Gallery w najbliższą środę otwarta zostanie wystawa rysunków Kiejstuta Bereżnickiego. Złoży się na nią 25 prac powstałych na przestrzeni ostatnich kilku lat.

Artysta ten, choć urodzony w 1935 roku w Poznaniu, pracuje i mieszka na Wybrzeżu – w 1958 r. ukończył PWSSP w Gdańsku, jest profesorem tamtejszej ASP.

Wystawa rysunków w ABC Gallery jest pomyślana jako swoiste wprowadzenie – galeria zapowiada otwarcie 2 października w salach Odwachu dużego pokazu malarstwa tego artysty. Na reprodukcji fragment obrazu „Przejście reszelskie”, 1990-1995. GRECKI

Ildefons Houwalt „Spiąca Zuzanna” 1974

Druga z wystaw zaprezentuje prace graficzne Tadeusza Jackowskiego. Jackowski ukończył krakowską Akademię Sztuk Pięknych w 1961 r. Od 1965 r., jako profesor poznańskiej Akademii, prowadzi Pracownię Techniki Metalowych. Pokaz w Arsenale ma charakter retrospektywny: gromadzi ok. 150 prac ujętych w siedemnastu cyklach.

O obiektach Adama Kalinowskiego – czytaj szerzej obok.

Otwarcie wszystkich trzech wystaw – dziś o godz. 18. Ekspozycje potrwać do 12 października. GRECKI